

**STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA
W POWIECIE CHRZANOWSKIM
na koniec września 2010 roku**

POZIOM BEZROBOCIA I STOPA BEZROBOCIA

Po wakacyjnym ożywieniu na rynku pracy, wrzesień jest miesiącem, w którym rejestrowały się osoby powracające do bezrobocia po wygaśnięciu umów na czas określony lub po zakończeniu prac sezonowych, jak również po zakończeniu udziału w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu. Wrzesień to także okres wzmożonej rejestracji tegorocznych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, przede wszystkim wyższych. Obserwuje się także rejestrację osób uprzednio skreślonych z tytułu nie potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy. Bezrobocie zwiększyło się w 11 województwach, najmocniej w zachodniopomorskim (o 0,3%), spadło jedynie w łódzkim o 0,1%.

W chrzanowskim urzędzie pracy w końcu września 2010 roku **liczba zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła **4939 osób** i wzrosła o 92 osoby w stosunku do sierpnia 2010 roku. Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, że od początku roku 2010 stan bezrobotnych **zmniejszył się** aż o 1000 osób, tj. o 16,8%.

Tabela 1. Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia

(stan w końcu okresu sprawozdawczego)

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Wrzesień 2009</i>	<i>Wrzesień 2010</i>
Bezrobotni zarejestrowani:	4502	4939
- mężczyźni	1976	2236
- kobiety	2526	2703
Z liczby bezrobotnych:		
- dotychczas niepracujący	827	812
- zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	305	258
- posiadający prawo do zasiłku	820	684
Stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim	10,2%	11,2%

W porównaniu z miesiącem wrześniem 2009 roku odnotowano także wzrost liczby bezrobotnych. Wśród populacji mężczyzn liczba bezrobotnych wzrosła o 260 osób (o 13,2%). Natomiast wśród populacji kobiet liczba bezrobotnych wzrosła o 177 osób (o 7%).

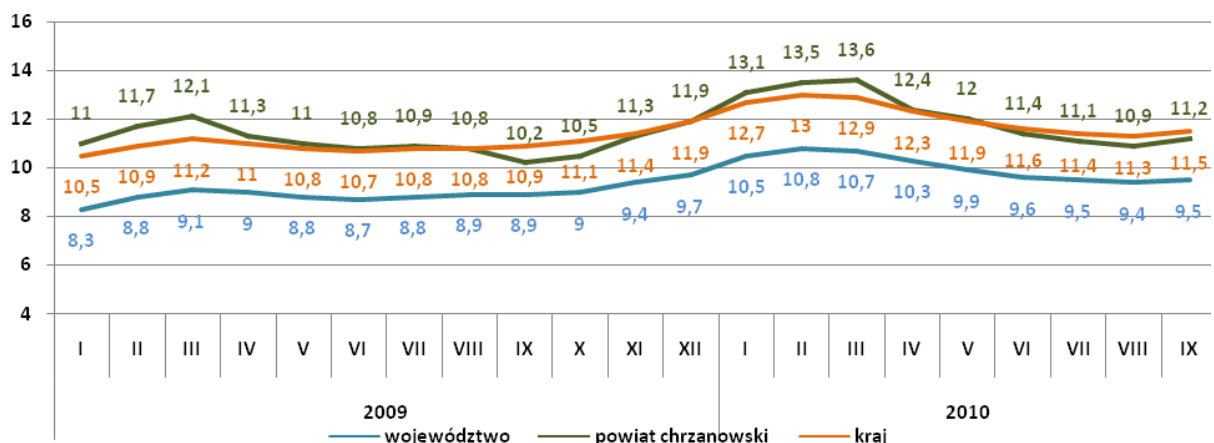
Na koniec września 2010 roku w ewidencji odnotowano **812 osób dotychczas niepracujących, 258 zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz 684 posiadających prawo do zasiłku dla bezrobotnych**. Wszystkie te kategorie osób bezrobotnych uległy spadkowi w porównaniu do analogicznego okresu sprawozdawczego roku 2009 :

- liczba osób dotychczas niepracujących zmniejszyła się 1,8% (o 15 osób),
- liczba zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy zmniejszyła się o 15,4% (o 47 osób),
- liczba posiadających prawo do zasiłku zmniejszyła się o 16,6% (o 136 osób).

We wrześniu 2010 roku **wskaźnik stopy bezrobocia** liczony dla powiatu chrzanowskiego osiągnął poziom **11,2%** co w porównaniu do września 2009 roku oznacza wzrost o 1 punkt procentowy. Stopa bezrobocia dla województwa małopolskiego wyniosła natomiast 9,5% a dla kraju 11,5%.

Zmiany stopy bezrobocia od roku 2009 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Zmiany stopy bezrobocia w latach 2009 - 2010

W powiecie chrzanowskim stopa bezrobocia rosła od października 2009 roku aż do marca 2010. Od kwietnia do sierpnia zanotowano 1,5% spadek wartości stopy bezrobocia. O spadku zadecydował mniejszy niż w poprzednich miesiącach napływ nowych bezrobotnych i wzrost liczby wyłączeń z ewidencji

z tytułu podjęcia pracy. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż od czerwca 2010 stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim wykazuje niższe wartości niż stopa bezrobocia liczona dla całego kraju. We wrześniu zanotowano wzrost stopy bezrobocia do poziomu 11,2%. Nadal jest ona niższa niż stopa bezrobocia w kraju.

BILANS BEZROBOCIA

Od początku roku 2010 roku w chrzanowskim urzędzie pracy **zarejestrowano 7074 osoby**, tj. o 38 osoby mniej (0,5%) niż w analogicznym okresie 2009 roku. W ogólnej liczbie nowo rejestrujących się kobiety stanowiły 47,4%. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych – 5546 osób to osoby, które po raz kolejny znalazły się w ewidencji urzędu pracy (przed rokiem – 5549 osób).

Tabela 2. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani

(stan w ciągu okresu)

Wyszczególnienie	Styczeń - Wrzesień 2009	Styczeń - Wrzesień 2010
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	7112	7074
<i>z liczby ogółem:</i>		
- zarejestrowani po raz pierwszy	1563	1528
- zarejestrowani po raz kolejny	5549	5546
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	6827	7478
<i>w tym:</i>		
- podjęcia pracy subsydiowanej	248	319
- podjęcia pracy niesubsydiowanej	2026	2174

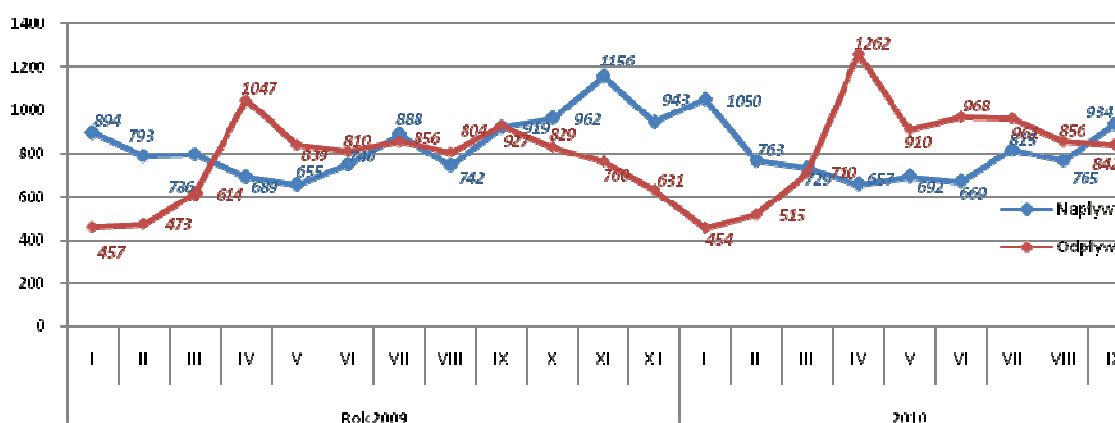
Od początku roku 2010 roku z ewidencji urzędu pracy **wyrejestrowano 7 478 osób** (przed rokiem 6 827 osób). Więcej o 219 osób niż przed rokiem wykreślono z powodu podjęcia pracy, nadal jest to główna przyczyna wyrejestrowywania się – 2493 osoby tj. 33,4% ogółu wyrejestrowanych z tego pracę niesubsydiowaną podjęło 2174 osoby, a subsydiowaną – 319 osób - w tym 41 osób podjęło prace interwencyjne, 41 osób rozpoczęło roboty publiczne, 192 osoby otrzymały dotację na podjęcie działalności gospodarczej i 71 osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego. Spośród pozostałych osób wykreślonych z ewidencji od początku roku 2010 roku – 2 676 osób nie potwierdziło gotowości do podjęcia pracy, co stanowiło 35,8% ogólnej liczby osób wyrejestrowanych (przed rokiem odpowiednio 2 482 osoby i 36,4%).

Z pozostałych przyczyn odpływu z bezrobocia od początku roku 2010 można wymienić:

- rozpoczęcie szkolenia – 586 osób (przed rokiem 464 osoby)
- rozpoczęcie stażu – 885 osób (przed rokiem 780 osób),
- odmowę bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji zatrudnienia lub innej formy pomocy – 149 osób (przed rokiem 282 osób),
- dobrowolną rezygnację ze statusu bezrobotnego – 298 osób (przed rokiem 362 osoby),
- ukończenie 60/65 lat – 7 osób (przed rokiem 9 osób),
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych - 39 osób (przed rokiem 31 osób),
- nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 53 osoby (przed rokiem 19 osób)

Poniższy wykres prezentuje bilans bezrobocia w latach 2008 – 2010.

Wykres 2. Bilans bezrobocia w latach 2008 - 2010

Stan bezrobotnych zależy od dwóch czynników: *napływu*, czyli liczby osób rejestrujących się jako bezrobotne w danym okresie, oraz *odpływu*, czyli liczby osób tracących status bezrobotnego w tym samym okresie. Zarówno napływ bezrobotnych jak i odpływ podlega na przestrzeni roku zmiennym tendencjom. Z reguły najwięcej rejestracji występuje w miesiącach rozpoczynających i kończących rok. Takie tendencje w kształtowaniu się płynności bezrobocia pojawiają się rok rocznie. Analizując napływ bezrobotnych na przestrzeni roku 2010 można zauważyć, że na koniec sierpnia jest on znacznie niższy niż na początku roku – w styczniu zarejestrowało się 1050 osób natomiast w sierpniu 765. Ilość wyrejestrowań natomiast w poszczególnych miesiącach wiąże się także ściśle z porą roku. Zgodnie z corocznym trendem najkorzystniej wypadają miesiące wiosenne i letnie, gdzie liczba osób wyłączonych z ewidencji jest najwyższa. Najmniej wyłączeń przypada na miesiące zimowe (styczeń i luty), co jest spowodowane brakiem nowych inwestycji i tzw. martwym

sezonem w rolnictwie, budownictwie czy gastronomii. W roku 2010 najwięcej osób zostało wyrejestrowanych z ewidencji w kwietniu (1262 osoby) oraz w czerwcu (968 osób) i lipcu (961 osób).

STRUKTURA BEZROBOCIA

Na koniec września 2010 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego struktura bezrobotnych z powiatu chrzanowskiego przedstawiała się następująco:

Wyszczególnienie	WRZESIEŃ 2009		WRZESIEŃ 2010		Zmiana ilościowa
	stan	udział w liczbie bezrobotnych	stan	udział w liczbie bezrobotnych	
Kobiety	2526	56,1%	2703	54,7%	+177
Osoby z prawem do zasiłku	820	18,2%	684	13,8%	-136
Zamieszkali na wsi	1492	33,1%	1634	33,1%	+142
Do 25 roku życia	1070	23,8%	1108	22,4%	+38
Które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	80	1,8%	102	2,1%	+22
Długotrwale bezrobotne	1617	35,9%	1969	39,9%	+352
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	486	10,8%	506	10,2%	+20
Powyżej 50 roku życia	768	17,1%	940	19%	+172
Bez kwalifikacji zawodowych	1117	24,8%	1358	27,5%	+241
Bez doświadczenia zawodowego	1147	25,5%	1229	24,9%	+82
Bez wykształcenia średniego	2330	51,8%	2482	50,3%	+152
Samotnie wychowujące co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia	299	6,6%	355	7,2%	+56
Które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	82	1,8%	114	2,3%	+32
Niepełnosprawni	193	4,3%	258	5,2%	+65

Jak wynika z powyższego zestawienia na koniec września 2010 w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie najliczniejsze grupy stanowiły:

- **kobiety** – 54,7% (2703 osoby),
- **osoby bez wykształcenia średniego** – 50,2% (2482 osoby),
- osoby **długotrwale bezrobotne** – 39,8% (1969 osób)
- **bez kwalifikacji zawodowych** – 27,5% (1358 osób),
- **bez doświadczenia zawodowego** – 24,9% (1229 osób).

Liczba bezrobotnych kobiet zarejestrowanych w chrzanowski urzędzie pracy na koniec roku września 2010 roku wynosiła **2703 osoby**. Pomimo, że udział bezrobotnych kobiet nadal jest wysoki (54,7%) to warto zwrócić uwagę na fakt, że od początku roku liczba bezrobotnych kobiet spadła o 13,6%.

W Polsce obserwujemy małą aktywność zawodową kobiet. Mimo, iż kobiety są lepiej wykształcone niż mężczyźni, to jednak na rynku pracy ich pozycja jest słabsza. Kobiety zarabiają dziś mniej od mężczyzn, rzadziej awansują, częściej są zwalniane, i mniej chętnie przyjmowane do pracy, szczególnie kobiety starsze. Przez szereg lat stanowiły i nadal stanowią większość wśród osób pozostających bez pracy. Analizując aktualną sytuację kobiet na rynku pracy można zauważyć, że problem niskiego poziomu uczestnictwa kobiet w życiu społeczno-zawodowym, wynika między innymi z ograniczonych możliwości przekwalifikowania się i zdobywania nowych, adekwatnych do potrzeb rynku pracy kwalifikacji, czyli że kobiety posiadają słabą umiejętność do samodzielnego i efektywnego poruszania się po rynku pracy, nie mają nawyku ustawicznego doksztalcania się, posiadają niską wiedzę nt. wymogów rynku pracy, niską świadomość na temat potrzeb korzystania z usług doradców zawodowych a z drugiej strony napotykają na ograniczony dostęp do bezpłatnych usług świadczonych przez doradców zawodowych, psychologów, prawników i pośredników pracy.

Od kilku lat powstają specjalne programy aktywizujące kobiety pozostające bez zatrudnienia realizowane przez Powiatowe i Wojewódzkie Urzędy Pracy, a od momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej realizowane są liczne projekty finansowane przez Europejski Fundusz Społeczny, których liderami są jednostki samorządu terytorialnego, niepubliczne instytucje rynku pracy oraz organizacje non profit. Należy wierzyć, że realizacja projektów, szczególnie realizowanych w partnerstwie lokalnym znacząco poprawi sytuację kobiet na rynku pracy, podniesie ich kompetencje i kwalifikacje zawodowe i w efekcie zwiększy zatrudnienie.

Wyznacznikiem pozycji na rynku pracy, a tym samym szans bezrobotnych na znalezienie pracy jest poziom wykształcenia. Drugą w kolejności pod względem liczebności zbiorowością są **osoby bez wykształcenia średniego**. Na koniec września liczba tych osób wyniosła 2482 i stanowiła 50,2 % ogółu bezrobotnych. Analizując sytuację tej grupy bezrobotnych stwierdzić należy, że w ciągu roku 2010 spadła zarówno ich liczba (o 604 osoby) jak i udział w liczbie bezrobotnych ogółem

(o 1,8%). Bez wątpienia osobom bez wykształcenia jest trudniej na rynku pracy ale zauważalna tendencja spadkowa świadczy o poprawiającej się sytuacji tej kategorii osób.

Niewątpliwie negatywnym zjawiskiem jest utrzymujący się wysoki udział **osób długotrwale bezrobotnych** wśród bezrobotnych ogółem. Osoby te stanowiły na koniec września 2010 roku 39,8% ogółu zarejestrowanych. Jest to więcej niż na początku roku 2010 kiedy to osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 33,6 % ogółu bezrobotnych. Dłuży okres „bycia na bezrobociu” pociąga za sobą wiele niekorzystnych zmian. Osoby długotrwale bezrobotne są mniej podatne na różne formy aktywizacji. Pozostawanie bez pracy uznają najczęściej za stan normalny i potrzeba dużo wysiłku, tak ze strony publicznych służb zatrudnienia, jak i ich samych, by ten stan zmienić. Długookresowe przebywanie bez pracy to także wynik braku chęci podejmowania jakiegokolwiek zatrudnienia przez osoby bezrobotne. Jedną z przyczyn takiej sytuacji jest rozwinęta na szeroką skalę „szara strefa”, w której osoby długotrwale bezrobotne stanowią większość „pracujących”.

Jak pokazują przemiany społeczno-gospodarcze ostatnich lat, **osoby o niskich kwalifikacjach** są rzadziej zatrudniane i w największym stopniu zagrożone bezrobociem. Ich sytuacja, w porównaniu z pracownikami średnio i wysoko wykwalifikowanymi, jest niewątpliwie gorsza. W ewidencji chrzanowskiego urzędu pracy znajduje się 1358 **osób bez kwalifikacji zawodowych** (27,5%) oraz 1229 **osób bez doświadczenia zawodowego** (24,9%). Udział osób bez kwalifikacji zawodowych zwiększył się od początku roku 2010 o 2,3% natomiast zmniejszył się udział osób bez doświadczenia zawodowego o 0,5%.

Problem osób o niskim wykształceniu na rynku pracy obserwujemy w całej Europie. Jednak w Polsce to zjawisko, warte jest szczególnej analizy w sytuacji, gdy mamy do czynienia z niedopasowaniem kadr do wymagań nowoczesnej gospodarki i z udziałem pracowników o niskich kwalifikacjach w edukacji i szkoleniach. A właśnie niedopasowanie jakości kadr do wymagań gospodarki uznawane jest przez ekspertów za główny czynnik ograniczający wzrost zatrudnienia w Polsce. Dlatego też szczególnie istotne staje się zaoferowanie pracownikom o niskich kwalifikacjach szkoleń zaspokajających ich potrzeby zawodowe.

Analizując strukturę bezrobotnych stwierdzić należy, że w porównaniu od początku roku 2010 największe zmiany dotyczyły następujących kategorii bezrobotnych:

- zmniejszył się udział osób z prawem do zasiłku w liczbie bezrobotnych ogółem (o 4,4%),
- zmniejszył się udział osób do 25 roku życia (o 2,3%),
- zmniejszył się udział osób bez wykształcenia średniego (o 1,8%)

Według stanu na koniec września 2010 roku w PUP w Chrzanowie zarejestrowanych było 4939 osób bezrobotnych, z czego jedynie **684 osoby posiadały prawo do zasiłku** dla bezrobotnych. Pozostałe 4255 osób nie pobierało zasiłku i stanowili oni 86,2% ogółu bezrobotnych. Warto tutaj zwrócić uwagę na fakt, że od początku roku 2010 liczba uprawionych do zasiłku spadła o 396 osób, tj. o 37%.

Z kolei w analizie dotyczącej osób młodych stwierdzono spadek ich udziału od początku roku 2010 o 2,3%. Jest to korzystna zmiana tym bardziej, że osoby młode są zaliczane do bezrobotnych uznawanych za będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Grupa ta została wyróżniona ze względu na brak doświadczenia na rynku pracy. Wskaźnik zatrudnienia jest bezpośrednio zależny od koniunktury gospodarczej, dlatego w okresie spowolnienia gospodarczego sytuacja młodzieży uległa znacznemu pogorszeniu. Wskaźniki zatrudnienia oraz aktywności zawodowej w grupie osób do 25 roku życia są jednymi z najniższych (drugie w kolejności po osobach po 50 roku życia).

Wg danych sprawozdawczych za III kwartał 2010 roku osoby w wieku do 24 lat stanowiły 22,4% ogółu bezrobotnych. Następnie 31% ogółu bezrobotnych to ludzie w wieku 25 – 34 lat. Z jednej strony pracodawcy redukując zatrudnienie często rezygnują z młodych pracowników traktując ich jako najslabiej wykwalifikowanych, z drugiej strony chętnie też wymieniają drogich specjalistów na młodych i tańszych pracowników. Sytuacja osób młodych na rynku pracy w Polsce się stabilizuje ale trudno przewidzieć jaką strategię personalną obiorą przedsiębiorcy. Dlatego ludzie młodzi powinni jak najszybciej rozpocząć karierę zawodową i nabywać pierwsze doświadczenie już na studiach.

Główną przyczyną wzrostu bezrobocia wśród młodych osób upatruje się w niedostosowaniu systemu edukacji do potrzeb rynku pracy. Niezmiernie ważne jest przekazywanie młodym ludziom praktycznej wiedzy na temat poruszania się po rynku pracy, realiów biznesowych, kultury pracy i funkcjonowania wewnątrz danej struktury organizacyjnej. Dlatego też istotne są praktyki i szkolenia połączone z nauką. Należy głównie skupić się na praktycznej edukacji zawodowej.

Zgodnie z danymi zawartymi w Załączniku do Uchwały Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 29 marca 2010 roku „Ocena sytuacji na rynku pracy województwa małopolskiego w 2009 roku” obszarami, w których **sytuacja osób młodych** jest najlepsza są następujące powiaty: oświęcimski (24,4%), wielicki (24,5%), **chrzanowski (25%)**, tatrzański (25,7%) oraz olkuski (25,8%).

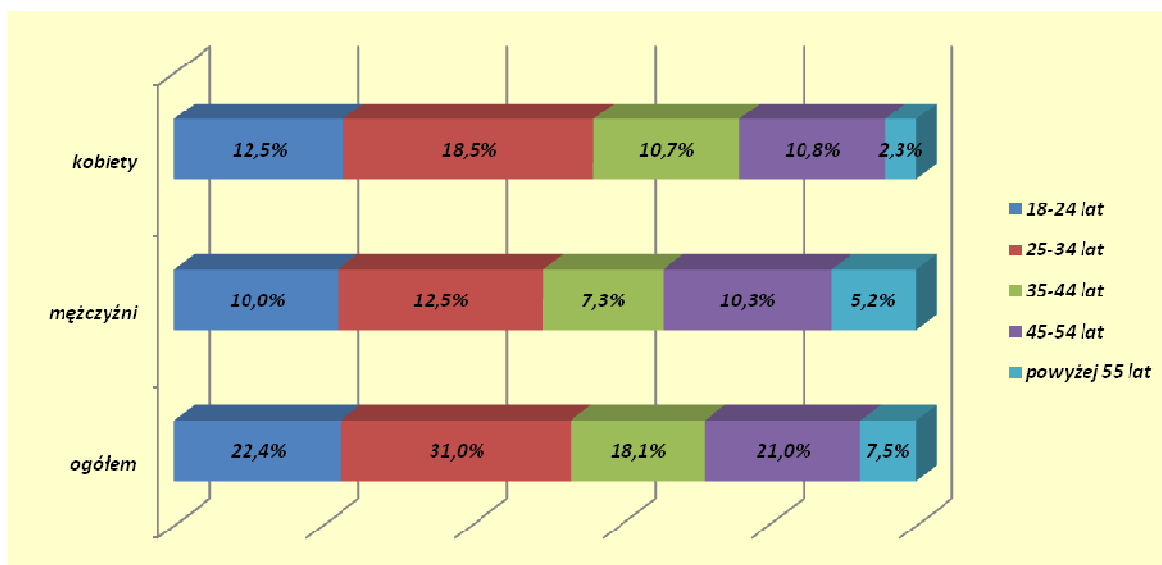
BEZROBOTNI WG PŁCI, WIEKU I WYKSZTAŁCENIA

Większą część populacji bezrobotnych stanowią kobiety. W końcu III kwartału 2010 roku udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 54,7% i był o 1,4 % niższy w porównaniu z analogicznym kwartałem 2009 roku.

Bezrobocie nadal dotyka przede wszystkim ludzi młodych. W końcu omawianego kwartału najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata – 1532 osoby a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 31%. Osoby w wieku do 24 lat w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowiły 22,4%. Odsetek zarejestrowanych bezrobotnych w wieku 35-44 lata wyniósł 18,1%, 45-54 lat – 21%, a powyżej 55 lat – 7,5%. W stosunku do analogicznego okresu 2009 roku odnotowano nieznaczne zmiany w strukturze bezrobotnych. O 1,4% zmniejszył się udział osób w kategorii 18 -24 lat. Udział osób z przedziału wiekowego 25-34 lat pozostał na niezmiennym poziomie (31%). Zmniejszeniu o 0,3% uległ udział osób w wieku 35-44 lat oraz osób w wieku 45-54 lat. Zwiększeniu natomiast uległ udział osób powyżej 55 roku życia – o 2%.

Wykres 3. Struktura bezrobotnych wg wieku i płci (w %)

(stan w końcu kwartału)

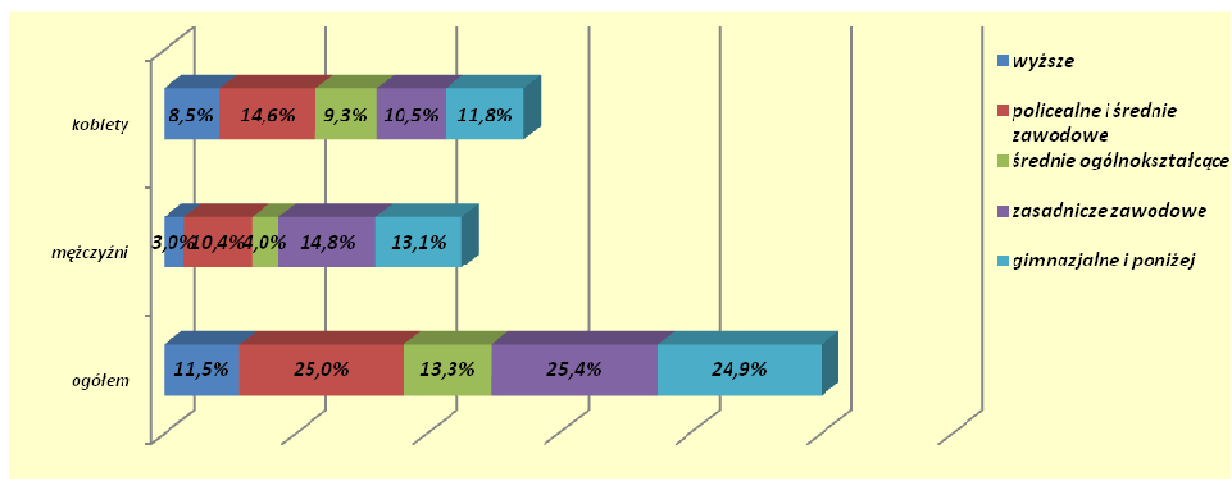
Większość bezrobotnych rejestrujących się w chrzanowskim urzędzie pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Najliczniejsze grupy wśród bezrobotnych to osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe, policealne i średnie zawodowe oraz gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (odpowiednio 25,4%, 25% i 24,9% w ogólnej liczbie bezrobotnych).

zarejestrowanych w końcu września 2010 roku). Populacje o najniższym wykształceniu czyli zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe łącznie stanowiły 50,3% ogólnej liczby bezrobotnych. Ponadto świadectwem ukończenia szkół wyższych legitymowało się 11,5% ogółu bezrobotnych a średnich ogólnokształcących – 13,3%.

Bezrobotne kobiety charakteryzowały się odmienną strukturą wykształcenia niż mężczyźni, bowiem 32,4% kobiet bezrobotnych posiadało wykształcenie średnie i wyższe, podczas gdy odsetek mężczyzn o tym poziomie wykształcenia wyniósł 17,4%. Z kolei wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i niższe posiadało 27,9% mężczyzn i 22,3% kobiet. Wynika z tego, że kobiety zarejestrowane w chrzanowskim urzędzie pracy są lepiej wykształcone niż mężczyźni.

Wykres 4. Struktura bezrobotnych wg poziomu wykształcenia (w %)

(stan w końcu kwartału)

BEZROBOTNI WG PŁCI I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

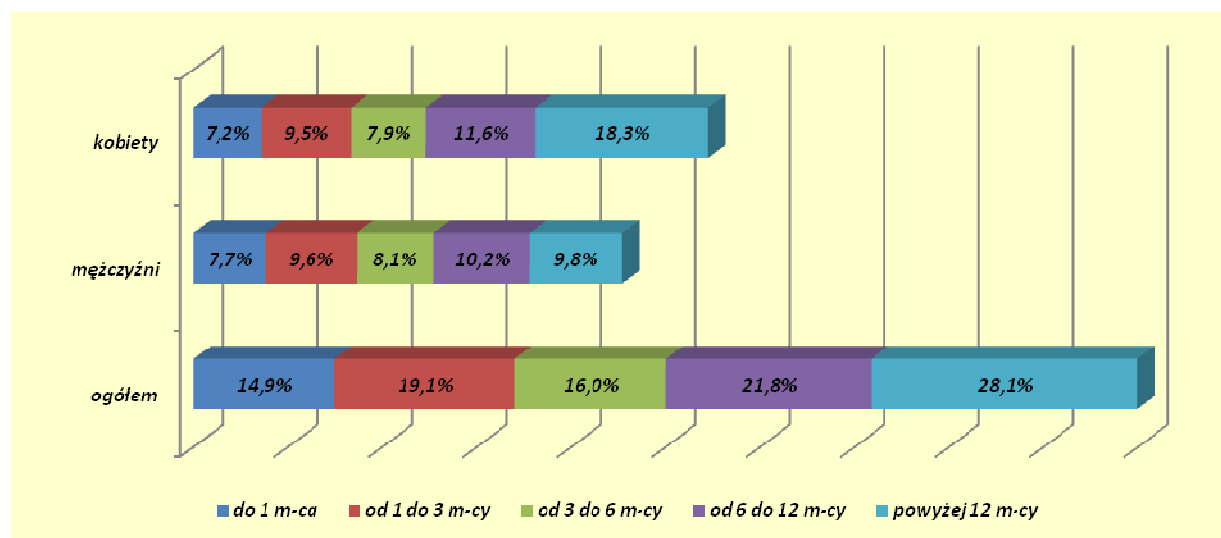
Liczba osób długotrwale poszukujących pracy (powyżej 12 miesięcy) wyniosła według stanu na koniec III kwartału 2010 roku 1386 osób, co stanowiło 28,1% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. W porównaniu z analogicznym okresem 2009 roku liczba długotrwale pozostających bez pracy zwiększyła się o 317 osób, tj. o 29,6%.

Analizując stan bezrobotnych długotrwale poszukujących pracy stwierdzić należy, że więcej w tej kategorii jest kobiet. 901 kobiet, tj. 18,3% zarejestrowanych w chrzanowskim urzędzie pracy w końcu września 2010 roku pozostawała bez zatrudnienia przez okres powyżej 12 miesięcy natomiast wśród mężczyzn odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł 9,8% - 485 osób.

Osoby pozostające bez pracy stosunkowo krótko, tj. do 1 miesiąca stanowiły 14,9%, od 1 do 3 miesięcy – 19,1%, od 3 do 6 miesięcy – 16%, zaś od 6 do 12 miesięcy – 21,8% ogółu bezrobotnych.

Wykres 5. Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy i płci (w %)

(stan w końcu kwartału)

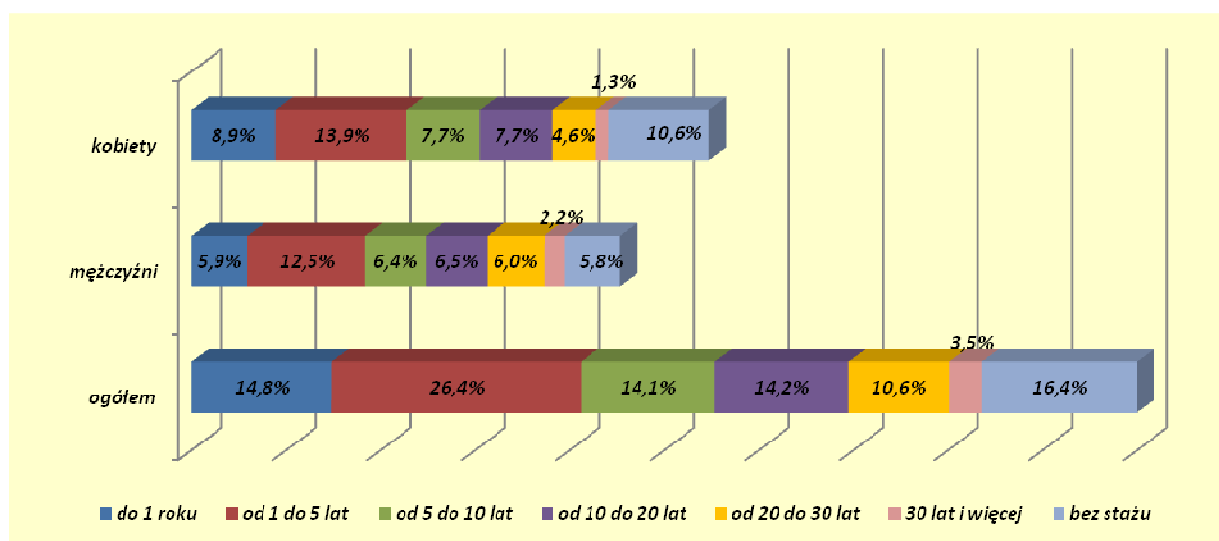

BEZROBOTNI WG PŁCI I STAŻU PRACY

Wśród ogółu bezrobotnych w końcu III kwartału 2010 roku odnotowano w ewidencji 812 osób nie posiadających stażu pracy, tj. 16,4 %. W populacji osób bez stażu w zestawieniu z analogicznym okresem roku ubiegłego nastąpił spadek o 15 osób. Bez stażu pracy w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie figurowało więcej kobiet (523 osoby, tj. 10,6%) niż mężczyzn (289 osób, tj. 5,8%). Najliczniejszą grupę w strukturze bezrobotnych wg stażu pracy stanowiły osoby posiadające staż pracy od roku do 5 lat – 1305 osób (26,4%). Niepokojące jest to, że w urzędzie pracy jest zarejestrowanych aż 696 osób, które posiadają staż pracy dwudziestoletni lub wyższy i nadal pozostają bez zatrudnienia. Stanowią oni 14,1 % ogółu bezrobotnych.

Wykres 6. Struktura bezrobotnych wg stażu pracy i płci (w %)

(stan w końcu kwartału)

POŚREDNICTWO PRACY

Zmiana sytuacji na rynku pracy w 2009 roku spowodowała, że pracodawcy ograniczyli zatrudnienie nowych pracowników, niektórzy z nich zmuszeni byli do zwolnień. O zmniejszającym się zapotrzebowaniu na pracowników świadczyła również liczba ofert pracy zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy, które w roku 2009 odnotowały najniższy poziom od dwóch lat. W końcu roku 2009 dało się jednak obserwować nieznaczny wzrost liczby ofert pracy. Na koniec III kwartału 2010 roku w całej Polsce liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych przez pracodawców do urzędów pracy wyniosła 96,8 tys. i w porównaniu do miesiąca poprzedniego wzrosła o 8,9 tys. (o 10,2%). Względny (procentowy) wzrost liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej we wrześniu 2010 roku w porównaniu do sierpnia 2010 roku odnotowano w czternastu województwach, przy czym największy względny w województwie zachodniopomorskim (o 4,5% czyli o 1,3 tys.) i województwie lubelskim (o 31,9% tj. o 1,4 tys.). Województwo zachodniopomorskie było też województwem, w którym zanotowano jeden z najsilniejszych względnych wzrostów liczby bezrobotnych. Świadczyć to może o niedopasowaniu kwalifikacji posiadanych przez bezrobotnych do struktury zgłaszanych wolnych miejsc pracy.

W powiecie chrzanowskim zauważalny jest także wzrost zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Od początku roku 2010 pracodawcy zgłosili **2736 wolnych miejsc pracy**, tj. o 432 oferty więcej niż w analogicznym okresie roku 2009. Analizując liczbę zgłoszonych wolnych miejsc pracy w roku 2010 stwierdzić należy, że obecnie jest ich więcej niż na początku roku. Zmiana ta może być początkiem wzrostowego trendu i zapowiedzią poprawy sytuacji na rynku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Chrzanowie oferuje bezrobotnym wiele form aktywizacji. W okresie od stycznia do września 2010 roku **zaktywizowano** za pośrednictwem chrzanowskiego urzędu **1681 osób**, tj. o 309 osób więcej niż w analogicznym okresie roku 2009. W tym należy wskazać, że **645 osób zostało zatrudnionych za pośrednictwem urzędu**, **1021 to miejsca aktywizacji zawodowej** (staże, przygotowanie zawodowe dorosłych oraz prace społecznie użyteczne) natomiast w ramach nawiązanych porozumień o zawarcie **kontraktu socjalnego** z Ośrodkami Pomocy Społecznej zostało zaktywizowanych **15 osób**.

PODSUMOWANIE

Podsumowując powyższą analizę sytuacji na rynku pracy w powiecie chrzanowskim stwierdzić należy, że ulega stabilizacji. Świadczą o tym m. in. następujące czynniki:

- ⇒ Pomimo, iż w chrzanowskim urzędzie pracy w końcu września 2010 roku **liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 4939 osób** (wzrost o 92 osoby w stosunku do sierpnia 2010 roku) to warto jednak zwrócić uwagę na fakt, że od początku roku 2010 stan bezrobotnych **zmniejszył się** aż o 1000 osób, tj. o 16,8%,
- ⇒ Wskaźnik stopy bezrobocia w powiecie chrzanowskim w sierpniu 2010 roku osiągnął poziom **10,9%** i w porównaniu do poprzedniego miesiąca obniżył się o 0,2%. W powiecie chrzanowskim stopa bezrobocia rosła od października 2009 roku aż do marca 2010. Od kwietnia do sierpnia zanotowano 1,5% spadek wartości stopy bezrobocia. O spadku zadecydował mniejszy niż w poprzednich miesiącach napływ nowych bezrobotnych i wzrost liczby wyłączeń z ewidencji z tytułu podjęcia pracy. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż od czerwca 2010 stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim wykazuje niższe wartości niż stopa bezrobocia liczona dla całego kraju,
- ⇒ Od początku roku 2010 roku w chrzanowskim urzędzie pracy **zarejestrowano 7074 osoby**, tj. o 38 osoby mniej (0,5%) niż w analogicznym okresie 2009 roku. Natomiast z ewidencji urzędu pracy **wyrejestrowano 7478 osób** (przed rokiem 6827 osób). **Więcej o 219 osób niż przed rokiem wykreślono z powodu podjęcia pracy**, nadal jest to główna przyczyna wyrejestrowywania się – 2493 osoby tj. 33,4% ogółu wyrejestrowanych z tego pracę niesubsydiowaną podjęło 2174 osoby, a subsydiowaną – 319 osób.
- ⇒ Na koniec września 2010 w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie najliczniejsze grupy stanowiły:
 - **kobiety** – 54,7% (2703 osoby),
 - **osoby bez wykształcenia średniego** – 50,2% (2482 osoby),
 - osoby **długotrwale bezrobotne** – 39,8% (1969 osób)
 - **bez kwalifikacji zawodowych** – 27,5% (1358 osób),
 - **bez doświadczenia zawodowego** – 24,9% (1229 osób).
- ⇒ W porównaniu od początku roku 2010 największe zmiany dotyczyły następujących kategorii bezrobotnych:
 - zmniejszył się udział osób z prawem do zasiłku w liczbie bezrobotnych ogółem (o 4,4%),

- zmniejszył się udział osób do 25 roku życia (o 2,3%),
- zmniejszył się udział osób bez wykształcenia średniego (o 1,8%)

⇒ Należy zaznaczyć, iż najliczniejsze grupy w strukturze bezrobocia (kobiety, długotrwale bezrobotni, osoby bez kwalifikacji zawodowych czy też bez wykształcenia, osoby młode) pomimo, że ich liczba jest nadal znacząca to udział wśród ogółu bezrobotnych ulega systematycznemu zmniejszeniu,

⇒ W strukturze bezrobocia na koniec III kwartału 2010 roku stwierdzić należy dodatkowo, że **według poziomu wykształcenia** najliczniejszą grupę (1253 osoby, tj. 25,3% ogółu) stanowiły osoby posiadające **wykształcenie zasadnicze zawodowe**, a **wg wieku** osoby w przedziale **25-34 lat** (1532 osoby, tj. 31% ogółu). Z kolei w strukturze **wg stażu pracy** dominują osoby pracujące **od roku do 5 lat** (1305 osób, tj. 26,4% ogółu), a **wg czasu pozostawania bez pracy** osoby zarejestrowane przez okres od **6 do 12 miesięcy** (1081 osób, tj. 21,9% ogółu).

⇒ Od początku roku 2010 pracodawcy zgłosili **2736 wolnych miejsc pracy**, tj. o 432 oferty więcej niż w analogicznym okresie roku 2009. Analizując liczbę zgłoszonych wolnych miejsc pracy w roku 2010 stwierdzić należy, że obecnie jest ich więcej niż na początku roku.